Handläggare
Kristofer Tengliden
08-508 26 374

Till
Trafiknämnden
2026-11-12

Trafikkaoset på Sveavägen måste åtgärdas, av Dennis Wedin m.fl. (M). Svar på skrivelse

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden beslutar att godkänna trafikkontorets tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Gunilla Glantz
Förvaltningschef

Sara Bergendorff
Avdelningschef

Kristofer Rogers
Bitr. enhetschef

Sammanfattning

Trafikkontoret har tagit emot en skrivelse från Dennis Wedin m.fl. (M), där författarna anser att körfälten på Sveavägen och möjligheten till vänstersvängar ska återinföras. Skribenterna ställer bland annat frågor om nuvarande situation är acceptabel, hur luftkvaliteten och utryckningstrafiken har påverkats samt möjlig tidsplan för återställning.

Ombyggnaden av Sveavägen har genomförts för att förbättra cykelinfrastrukturen som tidigare var bristfällig med exempelvis smala cykelbanor, närhet till fasta hinder samt cykelbanor och cykelfält som plötsligt upphörde och där cykeltrafiken hänvisades till körbanan. Detta innebar att det var otryggt att cykla, och att framkomligheten för cykeltrafiken var låg. Förändringen

Trafikkontoret
Trafikplanering

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 26 374
Växel 08-508 27 200
kristofer.tengliden@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

genomfördes enligt Framkomlighetsstrategins prioriteringar och stadens budget för 2025. Ombyggnaden har skapat en tryggare och säkrare miljö för gång- och cykeltrafik med sammanhängande cykelbanor och bredare gångytor. Projektet är inte slutredovisat ännu – utvärdering av framkomlighet, restider, luftkvalitet och buller genomförs under hösten 2026 och planeras att redovisas för nämnden under vintern i samband med slutredovisningen.

Trafikkontoret har haft kontakt med polis och räddningstjänst. Det saknas i dagsläget underlag som visar hur utryckningstiderna har påverkats. De uttrycker förståelse för att staden är föränderlig och anpassar sina färdvägar efter rådande förhållanden. Mätningar vid miljöförvaltningens fasta mätstation på Sveavägen visar att luftkvaliteten har förbättrats, vilket främst beror på förändrad fordonssammansättning. Luftkvaliteten har även förbättrats vid den årliga veteranbilsträffen; 2026 var halterna av kolmonoxid (CO) betydligt lägre och den lagstadgade miljökvalitetsnormen för CO klarades, vilket bedöms främst bero på det reducerade antalet körfält.

Bakgrund

Trafikkontoret mottog skrivelsen Trafikkaoset på Sveavägen måste åtgärdas av Dennis Wedin m.fl (M) vid trafiknämndens sammanträde den 11 juni 2026. Författarna anser att körfälten på Sveavägen och möjligheten till vänstersvängar ska återinföras, och vill ha svar från trafikkontoret på ett antal frågor:

- *Är den nuvarande situationen på Sveavägen acceptabel?*
- *Hur har luftkvaliteten på Sveavägen förändrats sedan antalet bilfiler halverades?*
- *Har trafikkontoret haft kontakt med Polisen, Stockholms Brandförsvar eller ambulanssjukvården angående hur deras utryckningstider hittills har påverkats?*
- *Vilken möjlig tidsplan ser trafikkontoret för ett återinförande av nödvändiga körfält och svängmöjligheter?*
- *Vilken konkret riskanalys genomfördes avseende blåljusfordons framkomlighet på Sveavägen innan beslutet om att minska antalet körfält fattades, och hur värderades risken för förlängda insatstider?*

Trafikkontoret
Trafikplanering

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 26 374
Växel 08-508 27 200
kristofer.tengliden@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

- *Hur ser trafikkontoret på den samlade effekten av att samtidigt kraftigt försämra framkomligheten bör bilister och genomföra historiska nedskärningar i kollektivtrafiken?*

Genomförandebeslut för projektet fattades av trafiknämnden den 12 juni 2025, diarienummer T2025-01367.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret. Samråd har skett med miljöförvaltningen, enheten SLB-analys.

Trafikkontorets synpunkter

Förändringen av Sveavägen för att förbättra för cykel- och gångtrafiken har genomförts med utgångspunkt i Framkomlighetsstrategins prioriteringar, samt stadens budget för 2025. Staden har som mål att biltrafiken ska minska med 30 % till år 2030 jämfört med 2017. Det görs bland annat genom att prioritera gång-, cykel- och kollektivtrafik, vilket gör det enklare att resa utan bil.

Kontorets bedömning är att Sveavägen efter ombyggnaden är en tryggare och säkrare miljö för den som cyklar, med sammanhängande cykelbanor av bra bredd. Gångytorna har också blivit bredare, både genom att de gamla cykelbanorna nu är gångytor men också för att gatumöbler såsom cykelparkeringar och reklamtavlor har kunnat flyttas längre från husen. Detta ger både bättre plats för gående, och större möjliga ytor för exempelvis uteserveringar.

Projektet är inte utvärderat och slutredovisat ännu. Eftermätningar genomförs under hösten 2026, och utvärderingen kommer att omfatta framkomlighet, restider, luftkvalitet och buller. Uppföljning av trafikolyckor kommer också att göras, men för detta behövs en period efter ombyggnaden om minst ett år. Slutredovisningen planeras att redovisas för nämnden under vintern.

Utryckningstrafik

Utryckningstrafiken behöver alltid välja färdväg beroende på startpunkt, målpunkt, trafiksituation med mera. Staden har haft kontakt med polis och räddningstjänst om dessa frågor gällande Sveavägen. Deras synpunkter är liknande och kan sammanfattas med:

Sveavägen har alltid varit drabbad av köbildning vissa tider på dygnet och man har då försökt välja andra vägar om möjligt. Med

Trafikkontoret
Trafikplanering

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 26 374
Växel 08-508 27 200
kristofer.tengliden@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

ombyggnaden har detta förstärkts något. Exempelvis använder räddningstjänsten oftare Birger Jarlsgatan norrut istället för Sveavägen, under tider det är bilköer. Polisen uppger att de och ambulanser har möjlighet att använda cykelbanorna om de måste. Det saknas i dagsläget underlag som visar hur utryckningstiderna har påverkats.

Räddningstjänsten uppger att det har blivit längre restid tillbaka till Johannes brandstation, efter utryckningar, under vissa tider.

Köbildningen på Apelbergsgatan mot Sveavägen har minskat efter ombyggnaden, vilket underlättar utryckning söderut och mot Kungsholmen. Räddningstjänsten har även möjlighet att styra trafiksignalen vid korsningen Apelbergsgatan och Sveavägen, för att stoppa trafiken på Sveavägen vid utryckning.

Båda myndigheterna uttrycker förståelse för att staden alltid är föränderlig – ”*det är så det är i stan*”. Det är mycket som påverkar - bilköer, byggnadsarbeten, idrottsevenemang, festivaler med mera gör att de ständigt behöver utvärdera färdvägar.

För att underlätta för biltrafiken och utryckningstrafiken har överbreda körfält skapats där det har varit möjligt och stoppförbud införts på platser där stillastående fordon kan hindra framkomligheten. Detta gör att utryckningstrafiken ofta kommer fram trots att det bara är två körfält på Sveavägen (se figur 1). Svängförbuden vid Tegnérgatan samt Apelbergsgatan har inrättats både för att främja framkomligheten för biltrafiken på Sveavägen (inkl. utryckningstrafik) samt trafiksäkerheten.

Figur 1: utryckningsfordon passerar mellan bilarna på en sträcka där det bara finns ett körfält i varje riktning

Trafikkontoret
Trafikplanering

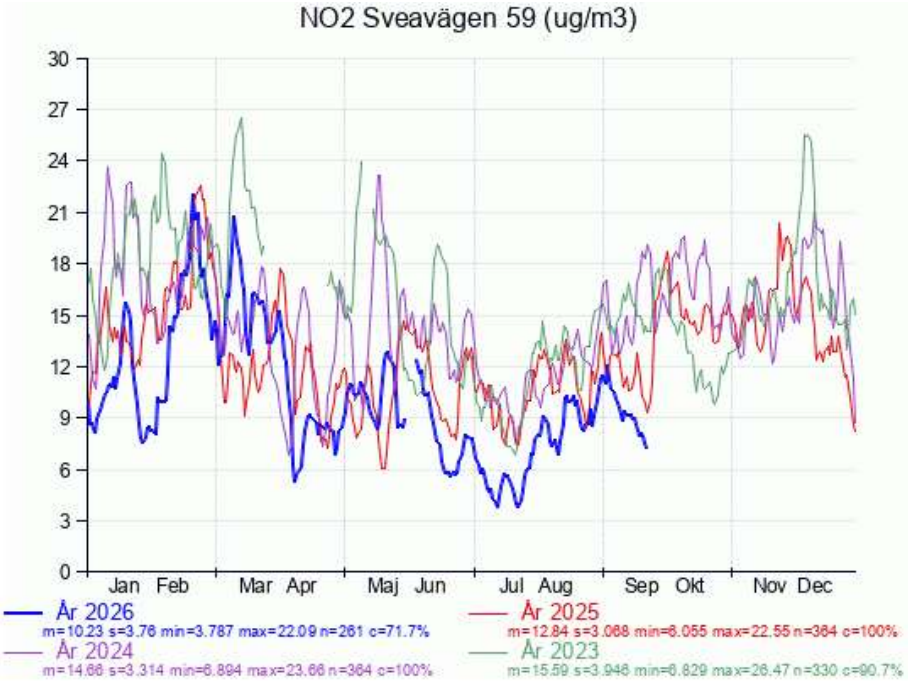
Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 26 374
Växel 08-508 27 200
kristofer.tengliden@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Luftkvalitet

Luftkvaliteten på Sveavägen har förbättrats sedan ombyggnaden, vilket både mätningar och analys från miljöförvaltningen visar. Miljöförvaltningen, genom enheten SLB-analys, mäter kontinuerligt luftkvaliteten på Sveavägen, Hornsgatan, S:t Eriksgatan, Norrlandsgatan och Valhallavägen. Luftövervakningen i Stockholm följer EU:s luftkvalitetsdirektiv och svensk lagstiftning. Miljöförvaltningen gör även beräkningar av luftkvaliteteten för staden samt inom samverkansområdet Östra Sveriges Luftvårdförbund.

Utvärdering av luftkvaliteten på Sveavägen planeras redovisas för nämnden under vintern 2026–2027. Generellt sett har luftkvaliteten i staden förbättrats, vilket också Sveavägens fasta mätstation visar. År 2024 var årsmedelvärdet för kvävedioxid, NO_2, 14,7 µg/m^3 (mikrogram per kubikmeter), vilket minskade till 12,8 µg/m^3 år 2025. Hittills under 2026 är årsmedelvärdet av NO_2, 10,2 µg/m^3, vilket är lägre än motsvarande period de föregående åren. Minskningen av luftföroreningshalterna i staden är generell och förklaras av allt fler fordon elektrifieras.

I figur 2 visas Sveavägens halter av kvävedioxid de senaste åren (glidande dygnsmedelvärden) vid mätstationen Sveavägen 59. Blå tjock linje visar innevarande år 2026.

Figur 2: Uppmätta halter av kvävedioxid (NO_2) vid mätstationen på Sveavägen 59, som glidande dygnsmedelvärden åren 2023–2026

Trafikkontoret
Trafikplanering

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 26 374
Växel 08-508 27 200
kristofer.tengliden@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Källa: SLB-analys, miljöförvaltningen Stockholm.

Köbildningar ger upphov till temporärt ökade halter av NO_2 och andra luftföroreningar på stadens gator. För att skydda människor för korttidsexponering av höga halter finns nationella miljökvalitetsnormer och gränsvärden inom EU för tim- och dygnsmedelvärden. I och med de senast årens ökade elektrifiering av fordonsparken klaras dessa för NO_2 med mycket god marginal överallt i staden.

Störst betydelse för luftföroreningshalterna (avgaserna) på Sveavägen har det totala flödet av fordon med förbränningsmotorer; framförallt dieselfordon som har högre utsläpp av både kväveoxider och sotpartiklar än motsvarande bensindrivna fordon.

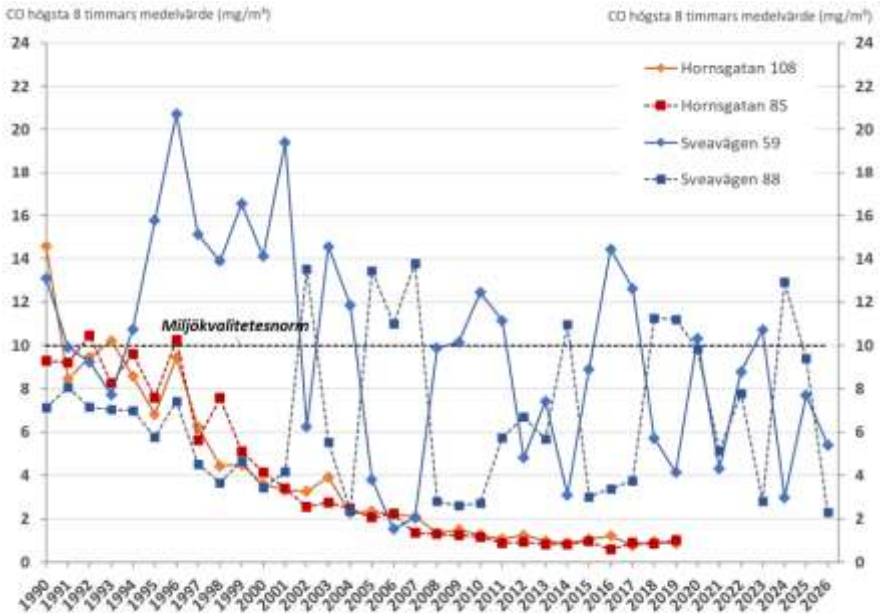
Förutom det lokala bidraget bestäms den totala belastningen på gatan av intransport av föroreningar från andra områden, de meteorologiska förutsättningarna samt platsens utformning. Med en utformning med färre körfält och biltrafiken närmare gatans mitt, ökar avståndet mellan fordonsutsläpp och människor som vistas på trottoarerna. Det innebär att deras exponering av luftföroreningar minskar och att en eventuell utsläppsökning på grund av köbildningar kompenseras.

Utformningen med färre körfält på Sveavägen bedöms även ha påverkat de uppmätta halterna av kolmonoxid (CO). På Sveavägen har miljökvalitetsnormen för CO överskridits under många år i samband med en årlig veteranbilsträff första helgen i augusti, eftersom många bilar saknar katalysator som kraftigt reducerar utsläppen av kolmonoxid.

År 2026 visar mätningarna på ömse sidor av gatan (Sveavägen 59 och Sveavägen 88) att halterna av kolmonoxid var betydligt lägre än tidigare år och miljökvalitetsnormen klarades (figur 3). Detta trots att de meteorologiska förutsättningarna (vindriktning och vindstyrka) inte gynnade lägre halter.

Trafikkontoret
Trafikplanering

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 26 374
Växel 08-508 27 200
kristofer.tengliden@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Figur 3: Uppmätta halter av kolmonoxid (CO) vid mätstationen på Sveavägen 59 samt Sveavägen 88 (mittemot), högsta glidande medelvärde under åtta timmar åren 1990–2026. Jämförelse med Hornsgatan 1990–2019.
Källa: SLB-analys, miljöförvaltningen Stockholm. PM ”SLB 42:2006”.

SLB-analys, som utvärderat mätningarna, bedömer att den främsta anledningen till att miljökvalitetsnormen för CO klarades år 2026 är det reducerade antalet körfält. Det har inneburit att ungefär hälften så många fordon får plats på gatan samtidigt, vilket har minskat utsläppen med ungefär hälften. På Sveavägen norr om Odengatan finns fler körfält, men samtidigt är också gaturummet mer öppet beroende på bebyggelsen vilket är gynnsamt för att vädra bort luftföroreningar. Halterna där skulle kunna vara högre än vid nuvarande mätplats, även om ett överskridande bedöms osannolikt.

Ytterligare utredning av luftkvalitet samt buller kommer att göras av SLB-analys och redovisas i slutredovisningen.

Tidplan för ombyggnad

En eventuell återställning till den tidigare utformningen bedöms ta cirka sex månader under anläggningssäsongen.

Slut

Bilagor

Trafikkontoret
Trafikplanering

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 26 374
Växel 08-508 27 200
kristofer.tengliden@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

1. Trafikkaoset på Sveavägen måste åtgärdas. Skrivelse av Dennis Wedin m.fl. (M)

Trafikkontoret
Trafikplanering

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 26 374
Växel 08-508 27 200
kristofer.tengliden@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm